DİYARBAKIR ÖZGÜR HABER

Dicle Toplumsal Araştırmalar Merkezi, Güneydoğu'daki erken evlilikleri irdeledi

Çocuk gelinleri kim evlendiriyor?

DİTAM, Güneydoğu'daki erken evlilikleri irdeleyen "Erken Yaşta Evliliklerin Toplumsal Meşruiyeti: Nitel Bir Araştırma" konulu çalışma başlattı. Diyarbakır, Şanlıurfa ve Siirt'i kapsayan çalışmada, erken evlilikleri en çok kimlerin meşrulaştırdığı, karar mekanizmalarının kimler olduğu araştırılacak.

Araştırmada, çocuk yaşta evlenen 150 dolayında kadınla da yüz yüze görüşülerek, erken yaşta evliliğin yarattığı etkiler ortaya çıkarılacak

Dicle Toplumsal Araştırmalar Merkezince (DİTAM), bölgenin kanayan yarası olan erken evlilikleri irdeleyen "Erken Yaşta Evliliklerin Toplumsal Meşruiyeti: Nitel Bir Araştırma" konulu araştırma başlatıldı.

DİTAM'ın, KAMER, Açık Toplum Vakfı ve İsveç Başkonsolosluğunun desteğiyle başlattığı Diyarbakır, Şanlıurfa ve Siirt'i kapsayan araştırmada, erken evliliklerin en çok kimler tarafından meşrulaştırıldığı, karar mekanizmalarının kimler olduğu ele alınacak.

150 kadınla yüz yüze görüşülecek

Araştırmada, çocuk yaşta evlenen 150 dolayında kadınla yüz yüze görüşülerek, erken evliliğin yarattığı etkiler, yaşadıkları tıbbi ve psikolojik baskılar ortaya çıkarılacak. Bu yılın sonunda tamamlanması planlanan araştırmayla toplumsal duyarlılık oluşturulması hedefleniyor. Dicle Toplumsal Araştırmalar Merkezi (DİTAM) Başkanı Mehmet Kaya, Diyarbakır ve bölgenin ekonomik, sosyal, siyasal sorunlarını ve bunların nedenlerini ortaya koyarak çözüm üretmeye çalıştıklarını söyledi.

Uygulamaya koydukları araştırmalarla bölgenin kanayan yaralarından biri olan ancak içselleştirildiği için farkına bile varılmayan çocuk gelinler sorununu ele aldıklarını anlatan Kaya, 18 yaşından önce gerçekleşen evliliklerde toplumsal meşruiyetin nasıl sağlandığı, erken evlenen kadınlar ve bu kadınların evliliklerinde söz sahibi olan aile büyükleri, din adamları, kanaat önderleri gibi karar alıcıların konuyu ele alış biçimleri, nasıl anlamlar yükledikleri ve erken evlilikler konusundaki deneyim ve görüşleri üzerinden sorunun toplumsal meşruiyetine ilişkin mekanizmayı anlamaya çalışacaklarını kaydetti.

Yarattığı etkiler kadınlardan dinlenecek

Kaya, kadınların toplumdaki eşitsiz konumunun ve eğitimsizlik, şiddet, boşanma, yoksulluk gibi birçok toplumsal soruna kaynaklık eden erken yaşta evliliklerin, tarihsel, kültürel, dinsel ve toplumsal nedenleriyle ele alınacağını bildirerek, evlenen çiftlerden çok, bu durumu ortaya çıkaran ilişkiler sistemini irdelemeyi hedeflediklerini kaydetti. Erken yaşta evliliklerin, bölgede sık rastlanan bir durum olduğuna ve halen devam ettiğine dikkati çeken Kaya, şöyle konuştu:

"Biz özellikle erken evliliklerin meşrulaşmasını sağlayan aktörler ve erken yaşta evlenen 150'ye yakın kadınla görüşeceğiz. Aile büyükleri ve dini önderlerle derinlemesine bir araştırma yapacağız. Nasıl bir meşruiyet sağlıyor ki bu evlilikler halen günümüzde devam ediyor? Bunu daha çok aktörler üzerinden toplumun genel bakışını ortaya koymaya çalışacağız. Kadınlarla yapacağımız yüz yüze görüşmede, evliliklerin gerçekleşme nedenleri, niçin erken yaşta evlendiler? Yarattığı etkileri onlardan dinleyeceğiz. Veriler ortaya çıkınca da toplumsal duyarlılık yaratmaya çalışacağız."

Kaya, bu yöndeki görüşmelerin devam ettiğini vurgulayarak, araştırmanın yılsonunda tamamlanmasının planlandığını sözlerine ekledi.

'Hem üretime hem de tarıma dayalı sanayi açısından büyük bir potansiyel harekete geçti'

Eker, esnafı ziyaret etti

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker, "Bölgede hem üretime hem de tarıma dayalı sanayi açısından büyük bir potansiyel harekete geçmiş durumda" dedi.

Bakan Eker, kentteki tarım faaliyetleriyle ilgili yapılan toplantının ardından Sur ilçesindeki tarihi Ulucami'yi ziyaret ederek namaz kıldı.

Ulucami'yi ziyaret

Restorasyon yapılan bölümlerde incelemede bulunan Eker, Vakıflar Bölge Müdürü Metin Evsen'den çalışmalar hakkında bilgi aldı. Bakan Eker, daha sonra Gazi Caddesi'ndeki esnaf ve seyyar satıcılarla görüşerek sorunlarını dinledi. Vatandaşların taleplerini tek tek not alan Eker, çocuklarla da yakından ilgilendi.

Çözüm süreci

Çözüm sürecinin tarım ve hayvancılığa yansımaları ve beklentilerine ilişkin değerlendirmede bulunan Eker, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde bulunan meraların, Türkiye'nin toplam mera varlığının yüzde 41'ini oluşturduğunu ancak

bu varlığın, 30 yıllık sürede Türkiye'nin hayvancılık sektörüne yeterli katkıyı sağlayamadığını belirtti.

Bunun nedenleri belli

Eker, bunun nedenlerinin belli olduğunu bildirerek, "Bizim 10 yıldır başlatmış olduğumuz çalışmayla ovalarda gelişen hayvancılık, çözüm süreci ile artık daha düşük bir maliyette, daha ucuz yem kaynaklarıyla meralardan, yaylalardan daha fazla istifa etmek suretiyle çok daha ucuz ve kolay yapılır hale gelecek. Çözümün tarım ve hayvancılığa bu manada maliyet açısından çok çok büyük etkisi olacak" diye konuştu.

Bölgeye özel sektörün ilgisi artıyor

Bölgede sağlanan güven ortamının beraberinde sermaye akışı getireceğini ve tarıma dayalı sanayinin, özellikle de gıda sanayisinin bölgeye yerleşmesinin söz konusu olacağını anlatan Eker, şunları kaydetti:

"Bölgeye artık özel sektörün ilgisi artıyor. Çünkü yeteri miktarda et ve süt üretildiği zaman bunu işleyecek sanayi tesisleri buraya gelir. Biz hükümet olarak yatırımcılarımıza gerekli kolaylıkları sağlıyoruz. Türkiye'nin ilk tarıma dayalı organize besi bölgesi Diyarbakır'da. Şu anda yapılıyor ve bunun 23 tanesi bakanlığın verdiği teşviklerle yaptırılıyor. Oradaki tesis sayısı yüze tamamlanacak. Yatırımcılara açık. Dolayısıyla bölgede hem üretime hem de tarıma dayalı sanayi açısından büyük bir potansiyel harekete geçmiş durumda. Hepimiz, bütün sektör, bütün vatandaşlarımız bunun ilin ekonomisine, kalkınmasına büyük katkı sağlayacağını düşünüyor, öyle umut ediyoruz. Şu ana kadar gelişmeler son derece sağlıklı ve olumlu şekilde gidiyor."

Eski gerginlikten eser yok

Çözüm süreciyle insanların çok umutlu, coşkulu, heyecanlı ve rahatlamış olduğuna dikkati çeken Eker, "O eski gerginlikten eser yok. Diyarbakır artık değerleriyle, tarihiyle, inanç turizmiyle ve birçok varlığıyla insanların hafızasında geri çağrılıyor. İnsanlar artık Diyarbakır'ın güzelliklerini konuşur hale geldiler. Bu da çözüm sürecinin en önemli yansımalarından" ifadelerini kullandı.

'Çapulcular'a destek eylemi

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a tepki olarak isimlerini "Çapulcu" olarak koyan protestoculara destek amacıyla HDK bileşenleri tarafından bir saatlik oturma eylemi yapıldı.

"Her yer Taksim her yer direniş. Devlet terörüne son" yazılı pankartının açıldığı eylemde HDK bileşenleri sık sık "Amed uyuma direnişe sahip çık", "Amed isyandır Taksim'e selamdır", "Kürdistan'dan Taksim'e direnen halklar kazanacak" sloganları attılar.

Polis şiddeti kınandı

Gezi Parkı eylemcilerin yönelik polis şiddetini ıslıklar ve zılgıtlarla protesto eden HDK bileşenleri yaptıkları konuşmalarla AKP Hükümeti'nin politikalarına karşı mücadelelerini yürüteceklerini kaydettiler. Türk Başbakan Tayyip Erdoğan'ın açıklamalarında sokak jargonu kullandığı ifade edilen konuşmalarda, iki haftaya yakın bir süredir devam eden direnişin sadece iki ağaç için olmadığı, AKP'nin on yıldır halklara karşı sürdürdüğü politikalarına karşı olduğu vurgulandı.

Türk Başbakan Erdoğan'ın Tunus'ta yaptığı açıklamalara değinen HDK Amed sözcüsü Mehmet Aslanoğlu, "Tayyip Erdoğan halkın taleplerine gözlerini kapadı. Erdoğan bu tavrıyla halkın direnişinin meşru olduğunu ortaya koydu" dedi.

BDP Amed il yöneticisi Eşref Muamedoğlu ise, "Bu direniş sadece Gezi Parkı'ın yıkımına karşı değil bu cumhuriyeti yeniden inşa etme direnişidir" diyerek şöyle devam etti: "Kürt özgürlük hareketi bu yıllardır bu coğrafyada direniş sergiledi. Açıkçası, Kürt özgürlük hareketinin bu direnişi batıda yeterli desteği görmedi. Ancak biz Kürt halkı olarak bu haklı ve meşru direnişi destekliyor ve selamlıyoruz."

"Türkiye tarihsel bir dönemden geçiyor" diyen EMEP yöneticilerinden Cumhur Daş, sözlerini şöyle sürdürdü: "On yıldan bu yana biriken öfkenin açığa çıkmış halini yaşıyoruz. AKP bugüne kadar Kürtleri, Alevileri ve diğer ezilenleri yok saydı. Ancak bugün yok sayılan halklar direnişe geçti. Ve gençlik geleceğini kurma mücadelesi veriyor."

Gezi Parkı direnişinin Kürt halkının mücadelesinden ayrı tutulamaz

Gezi Parkı direnişinin Kürt halkının mücadelesinden ayrı tutulamayacağını ifade eden Daş, halkların meşru mücadelesi karşısında Türk devletinin geri adım atmak zorunda kalacağını söyleyerek sözlerini tamamladı. SGDF'li Ozan Özgenler ise eylemin vardığı boyuta dikkat çekerek, "21. Yüzyıl baldırı çıplakların yüzyılı olacak. Biz baldırı çıplaklardan kork Tayyip Erdoğan" dedi.

'Hakikatleri Açığa Çıkarma ve Geçiş Süreci Adaleti' konulu panel

Diyarbakır'da "Hakikatleri Açığa Çıkarma ve Geçiş Süreci Adaleti" konulu panel düzenlendi. Diyarbakır Siyasal ve Sosyal Araştırmalar Enstitüsü'nce Sümerpark Resepsiyon Salonu'nda düzenlenen "Hakikatleri Açığa Çıkarma ve Geçiş Süreci Adaleti" konulu panelde, Arizona Üniversitesi'nden Prof. Dr. Elisabeth Oglesby, Guatemala'da tarihsel gerçekleri ortaya çıkarma komisyonu olarak tanımlanan Birleşmiş Milletlere (BM) bağlı komisyonun çalışmaları hakkında bilgi verdi.

Maya topluluklarına yönelik katliamlar yaşandı

Oglesby, Guatemala'da Maya topluluklarına yönelik katliamların yaşandığını belirterek, çatışmaların mağdurlarının yüzde 80'den fazlasının Mayalar olduğunu söyledi. Çatışmaların ardından 1994 yılında barış anlaşmasının imzalandığını ve 1997 yılında da hakikatleri araştırma komisyonunun kurulduğunu belirten Oglesby, komisyonuna uluslararası katılımın sağlandığını aktardı.

8 bin tanığın ifadesine başvuruldu

Komisyon çalışmalarının halka açık olmadığını ve gizli bir şekilde 8 bin tanığın ifadesine başvurulduğunu aktaran Oglesby, şöyle konuştu: "Komisyonun çalışmasında Guatemala ordusu arşivlerini açmadı ve çok işbirliğinde bulunmadı. Komisyonun çalışması sonucunda rapor hazırlandı. Komisyonun hazırladığı rapor tanıklardan toplanan belgelerden oluştu. Rapor, orada yaşananlar için son değil, bir iyileşmenin başlangıcıydı. Rapor yayınlandıktan sonra orada yaşananların tarihini ortaya koydu. Bazı hakikatler yadsınamaz hale geldi. Raporla artık bir katliama maruz kalan topluluğun ne yaşadığı biliniyor. Rapor, mağdurların onurunu ve şerefini iade etti." Panele, CHP Genel Başkan Yardımcısı Sezgin Tanrıkulu, AK Parti Diyarbakır Milletvekili Galip Ensarioğlu, Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi ve sivil toplum kuruluş temsilcileri katıldı.